

YÊU CẦU NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC, ĐÀO TẠO CỦA CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI TRONG TÌNH HÌNH MỚI

Ngô Thành Vinh, Lê Công Phúc
Khoa Binh chủng, Trường Đại học Nguyễn Huệ

Tóm tắt: Trong những năm qua công tác xây dựng đội ngũ cán bộ nói chung, đào tạo đội ngũ cán bộ trong quân đội nói riêng đã đạt được những thành tựu nhất định tuy nhiên vẫn còn nhiều hạn chế. Chính vì vậy việc tìm ra các giải pháp để nâng cao chất lượng đào tạo của các nhà trường Quân đội để góp phần đào tạo đội ngũ cán bộ trong Quân đội đủ phẩm chất, năng lực, có tâm, tầm, hoàn thành tốt nhiệm vụ chức trách được giao là vấn đề có ý nghĩa quan trọng đặc biệt.

Từ khóa: yêu cầu, chất lượng giáo dục, nhà trường quân đội

REQUIREMENTS FOR ENHANCING THE QUALITY OF EDUCATION AND TRAINING IN MILITARY SCHOOLS IN THE NEW CONTEXT

Ngo Thanh Vinh, Le Cong Phuc
Department of Arms, Nguyen Hue University

Abstract: In recent years, the work of building a team of officials in general, and training military personnel in particular, has achieved certain successes; however, there are still many limitations. Therefore, finding solutions to improve the training quality of military schools to contribute to the development of a team of military officials with adequate qualities, capabilities, and dedication to effectively fulfill their assigned duties is of significant importance.

Keywords: requirements, education quality, military schools

Nhận bài: 04/12/2024

Phản biện: 29/12/2024

Duyệt đăng: 04/01/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Xây dựng đội ngũ cán bộ nói chung, đào tạo đội ngũ cán bộ nói riêng luôn là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên của Đảng và Nhà nước. Nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ của Đảng có phẩm chất, năng lực tốt đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng trong từng thời kỳ. Đội ngũ cán bộ trong Quân đội là lực lượng nòng cốt quyết định thắng lợi trong thực hiện các nhiệm vụ chiến đấu, huấn luyện sẵn sàng chiến đấu và xây dựng Quân đội. Trước yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc và xây dựng Quân đội trong tình hình mới, việc nghiên cứu, tìm ra các giải pháp để nâng cao chất lượng đào tạo của các nhà trường Quân đội để góp phần đào tạo đội ngũ cán bộ trong Quân đội đủ phẩm chất, năng lực, có tâm, tầm, hoàn thành tốt nhiệm vụ chức trách được giao là vấn đề có ý nghĩa quan trọng đặc biệt.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng chất lượng giáo dục, đào tạo của các nhà trường quân đội trong tình hình mới

Các nhà trường quân đội đã quán triệt và thực hiện nghiêm túc các nghị quyết của Đảng, quy định của Nhà nước, hướng dẫn, chỉ đạo của các bộ, ngành có liên quan về công tác giáo dục, đào tạo. Các nhà trường Quân đội đã thường xuyên coi trọng đổi mới và hoàn thiện nội dung, chương trình, tổ chức, phương pháp giáo dục, đào tạo; bồi dưỡng nâng cao trình độ đội ngũ nhà giáo; tích cực nghiên cứu, biên soạn tài liệu giáo trình, bổ

sung những vấn đề mới của khoa học, nghệ thuật quân sự hiện đại và thực tiễn đơn vị vào giảng dạy. Đảm bảo cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học ở các nhà trường quân đội có nhiều cố gắng, chủ động, tích cực, cơ bản đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ huấn luyện, đào tạo.

Một số nội dung, chương trình đào tạo chậm đổi mới, chưa liên thông giữa các bậc học, còn nặng về lý thuyết, chưa sát với sự phát triển của vũ khí, trang bị và thực tiễn huấn luyện SSCĐ, chiến đấu ở đơn vị; chất lượng nghiên cứu, biên soạn một số giáo trình, tài liệu chưa cao, chưa gắn lý luận với thực tiễn; chất lượng dạy và học ngoại ngữ chưa đáp ứng yêu cầu hội nhập và làm việc trong môi trường quốc tế. Công tác bồi dưỡng và chuẩn hóa đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục chưa đáp ứng với yêu cầu đặt ra. Số lượng nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục có trình độ tiến sĩ, có chức danh GS, PGS, danh hiệu NGND, NGUT còn ít, nhất là các nhóm ngành khoa học quân sự (quân sự, chiến thuật, hậu cần, CTĐ, CTCT). Một số nhà giáo chưa đạt chuẩn về ngoại ngữ, hạn chế về khả năng truyền thụ kinh nghiệm thực tiễn. Cơ sở vật chất đầu tư cho các nhà trường chưa tương xứng với yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra; một số nội dung đầu tư còn dàn trải, chưa tạo ra sự đột phá trong đầu tư cho một số nhà trường trọng điểm như: Học viện Quốc phòng, Học viện Chính trị, Học viện Lục quân, Học viện Kỹ thuật quân sự,

Trường Sĩ quan Lục quân 1, Trường Sĩ quan Lục quân 2, Trường Sĩ quan Không quân.

2.2. Biện pháp nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo của các nhà trường quân đội trong tình hình mới

2.2.1. Tiếp tục quán triệt sâu sắc các nghị quyết, chỉ thị của Đảng về công tác giáo dục, đào tạo

Quán triệt, triển khai thực hiện có hiệu quả các nghị quyết của Đảng, Quân ủy Trung ương, chỉ thị, mệnh lệnh của Bộ Quốc phòng, Bộ Tổng Tham mưu, Tổng cục Chính trị về công tác giáo dục, đào tạo nhất là Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ XIII, Đại hội Đảng bộ Quân đội lần thứ XI; quán triệt các nhà trường thực hiện tốt phương châm: “Chất lượng đào tạo của nhà trường là khả năng sẵn sàng chiến đấu của đơn vị”. Đặc biệt phải thường xuyên quán triệt đầy đủ quan điểm, chủ trương, mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ; rà soát lại các chỉ tiêu, nội dung cần tập trung thực hiện trong thời gian tới, như: Quy hoạch hệ thống nhà trường Quân đội; xây dựng đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý; đổi mới chương trình, nội dung, phương pháp giáo dục, đào tạo... Đồng thời, chấp hành nghiêm chủ trương của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng về thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ đào tạo của học viện, nhà trường Quân đội, tập trung đào tạo nguồn nhân lực cho sự nghiệp xây dựng Quân đội và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

2.2.2. Quy hoạch hệ thống nhà trường Quân đội theo hướng tinh, gọn, mạnh, hợp lý, đáp ứng yêu cầu chuẩn hóa, hiện đại hóa

Tiếp tục thực hiện Kết luận số 16-KL/TW ngày 07/7/2017 của Bộ Chính trị về tổ chức QĐND Việt Nam đến năm 2021. Nghiên cứu, tham mưu đề xuất hoàn chỉnh quy hoạch hệ thống nhà trường quân đội theo hướng tinh, gọn, mạnh. Xây dựng một số học viện, trường sĩ quan thành trường trọng điểm trong hệ thống nhà trường quân đội, ngang tầm với các trường trọng điểm quốc gia và khu vực. Lựa chọn một số nhà trường có tiềm năng thế mạnh như: Học viện Kỹ thuật quân sự, Trường Sĩ quan Lục quân 1, Trường Sĩ quan Không quân xây dựng theo mô hình nhà trường thông minh, tiếp cận CMCN 4.0 gắn với chương trình chuyển đổi số quốc gia trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo và xây dựng Chính phủ điện tử trong Bộ Quốc phòng; xây dựng và triển khai thực hiện Đề án thành lập các trường cao đẳng; Phối hợp với Bộ Lao động - Thương binh và xã hội, các bộ, ngành liên quan triển khai xây dựng Đề án giải

thể các trường cao đẳng nghề theo quy định của pháp luật.

2.2.3. Đổi mới, hoàn thiện quy trình, chương trình, nội dung, phương pháp giảng dạy

Đổi mới, hoàn thiện nội dung, chương trình, hình thức tổ chức và phương pháp giáo dục, đào tạo theo hướng hiện đại, sát đối tượng tác chiến, phù hợp với tổ chức vũ khí trang bị hiện có và khả năng sẵn sàng chiến đấu của quân đội. Đồng thời, rà soát, điều chỉnh, bổ sung kịp thời các chương trình đào tạo, bảo đảm phù hợp với sự phát triển của vũ khí trang bị mới của quân đội, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, chiến đấu của các đơn vị và nghệ thuật quân sự trong tình hình mới; phù hợp với chủ trương xây dựng Quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại; một số quân, binh chủng, lực lượng tiến thẳng lên hiện đại; tạo tiền đề vững chắc để phấn đấu từ năm 2030, xây dựng Quân đội hiện đại. Rà soát, điều chỉnh, bổ sung các nội dung trong chương trình đào tạo để đáp ứng những yêu cầu mới đặt ra trong thời đại số.

Tiếp tục xây dựng Đề án “Điều chỉnh quy trình, chương trình đào tạo cán bộ các cấp trong các nhà trường Quân đội đáp ứng với yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới”. Chỉ đạo các trường tập trung đào tạo nguồn nhân lực cho Quân đội, nâng cao chất lượng huấn luyện, rèn luyện thể lực, phương pháp, kỹ năng huấn luyện thực hành, phương pháp, tác phong chỉ huy tham mưu cho học viên.

Đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng vận dụng các phương pháp dạy học tích cực nhằm phát huy tính tự giác, chủ động, sáng tạo của người học; biến quá trình đào tạo thành tự đào tạo; tăng thời gian thực hành, diễn tập sát với yêu cầu của chiến tranh bảo Tổ quốc trong tình hình mới.

2.2.4 Bồi dưỡng, xây dựng và phát triển đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục toàn diện

Tiếp tục triển khai thực hiện các chỉ tiêu về xây dựng đội ngũ nhà giáo cả về số lượng, chất lượng và cơ cấu theo Nghị quyết số 109-NQ/QUTW ngày 11/02/2019 của Quân ủy Trung ương về xây dựng đội ngũ cán bộ Quân đội, nhất là cấp chiến dịch, chiến lược đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Xây dựng và triển khai thực hiện Đề án “Xây dựng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục trong quân đội đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo trong quân đội giai đoạn 2020 - 2030. Thực hiện tốt công tác quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ đào tạo, trình độ ngoại ngữ, công nghệ thông tin, nghiệp vụ sư phạm, năng lực

quản lý, kinh nghiệm thực tiễn đạt chuẩn theo quy định của Luật Giáo dục và chủ trương của Quân ủy Trung ương; nâng cao tỷ lệ cán bộ, nhà giáo có trình độ thạc sĩ, tiến sĩ, đạt tiêu chuẩn chức danh giáo sư, phó giáo sư, danh hiệu Nhà giáo Nhân dân, Nhà giáo Ưu tú. Phần đầu mỗi năm có khoảng 30 - 50 nhà giáo Quân đội được công nhận đạt tiêu chuẩn chức danh GS, PGS; giai đoạn 2020 - 2030 có từ 50 - 100 nhà giáo đạt danh hiệu NGND, NGUT.

Tập trung rà soát, đánh giá thực trạng số lượng, chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục; trên cơ sở đó xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng, cả trong nước và ở nước ngoài; kết hợp giữa gửi đi các cơ sở đào tạo với tự đào tạo, bồi dưỡng tại trường; giữa bồi dưỡng, đào tạo tập trung ở nhà trường với khuyến khích tự nghiên cứu, học tập rèn luyện, nâng cao trình độ chuyên môn; tăng cường đưa giảng viên, giáo viên đi thực tế tại đơn vị với chức danh phù hợp với cấp đào tạo và chức vụ tương ứng. Phần đầu đến năm 2030: 100% giảng viên, cán bộ quản lý giáo dục các học viện, trường sĩ quan, đại học đạt chuẩn theo quy định, trong đó trình độ tiến sĩ đạt 25% trở lên; giảng viên, giáo viên, cán bộ quản lý giáo dục các trường cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp, trường quân sự quân khu, quân đoàn, BTL: 100% có trình độ đại học, trong đó 20-25% có trình độ sau đại học; 100% trải qua cương vị quản lý, chỉ huy đơn vị phù hợp với mục tiêu, yêu cầu đào tạo từng đối tượng; 20-30% đủ khả năng làm việc trong môi trường quốc tế.

2.2.5. Nâng cao chất lượng công tác nghiên cứu khoa học, gắn nghiên cứu khoa học với nhiệm vụ GD, ĐT trong tình hình mới

Tổ chức hoạt động nghiên cứu khoa học ở các học viện, trường Quân đội gắn kết chặt chẽ với hoạt động GD, ĐT. Ưu tiên triển khai các nhiệm vụ nghiên cứu liên quan trực tiếp đến hoạt động GD, ĐT như: Đổi mới quy trình, chương trình, nội dung, phương pháp dạy học; tổ chức, phương pháp quản lý huấn luyện, đào tạo; nâng cao hiệu quả hoạt động dạy học; bồi dưỡng đội ngũ nhà

giáo; nghiên cứu, bổ sung kịp thời những phát triển mới về nghệ thuật quân sự, về vũ khí trang bị (nhất là vũ khí công nghệ cao), địa bàn tác chiến, các tình huống giả định, tổ chức lực lượng đưa vào nội dung giảng dạy.

Phối, kết hợp giữa các trường và viện nghiên cứu để hình thành các nhóm nghiên cứu mạnh phục vụ nghiên cứu cơ bản và nghiên cứu ứng dụng góp phần làm chủ vũ khí, trang bị kỹ thuật hiện đại trong điều kiện của cuộc CMCN 4.0. Các học viện, nhà trường đào tạo bậc đại học và sau đại học còn phải hướng cán bộ, giảng viên, học viên nghiên cứu sâu về các đề tài khoa học xã hội nhân văn quân sự, khoa học kỹ thuật quân sự, nghệ thuật quân sự, lý luận và thực tiễn xây dựng nền quốc phòng toàn dân, nghệ thuật chiến tranh nhân dân bảo vệ Tổ quốc trong điều kiện mới. Tiếp tục tổ chức và duy trì có hiệu quả Phong trào Tuổi trẻ sáng tạo ở các học viện, trường.

III. KẾT LUẬN

Đội ngũ cán bộ có vị trí, vai trò rất quan trọng trong xây dựng, nâng cao chất lượng tổng hợp, sức mạnh chiến đấu của Quân đội. Đào tạo cán bộ là một khâu quan trọng xây dựng đội ngũ cán bộ Quân đội.

Trong tình hình mới hiện nay, công tác đào tạo đội ngũ cán bộ Quân đội càng có vai trò quan trọng nhằm tạo ra đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, năng lực đáp ứng yêu cầu thời kỳ mới. Để nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo trong các nhà trường Quân đội cần quán triệt đầy đủ các quan điểm, mục tiêu, yêu cầu về xây dựng đội ngũ cán bộ Quân đội thời kỳ mới, quan điểm của Đảng và Quân ủy Trung ương về công tác giáo dục, đào tạo; nắm vững phương châm, nguyên tắc trong huấn luyện, đào tạo; tăng cường vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy các cấp trong tuyển chọn, đào tạo cán bộ; tích cực đổi mới nội dung chương trình, phương pháp huấn luyện, đào tạo phù hợp với từng đối tượng; coi trọng bồi dưỡng chuẩn hóa, nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số, hiện đại hóa các trang bị, phương tiện dạy học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Đảng bộ Quân đội, *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ Quân đội lần thứ XI*, Văn phòng QUTW, Hà Nội, 2020.
 Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập 1,2*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2021.
 Bộ Quốc phòng, *Quy chế quản lý học viên quân sự trong nhà trường Quân đội, (ban hành kèm theo Thông tư số 15/2018/TT-BQP ngày 03/02/2018 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng)*, Hà Nội, 2018.
 Quyết định số 2082/QĐ-BQP triển khai thực hiện đề án “Đổi mới quy trình, chương trình đào tạo cán bộ các cấp trong Quân đội”, ngày 7/8/2017.
 Nghị quyết số 1657-NQ/QUTW ngày 20-12-2022 của Quân ủy Trung ương về đổi mới công tác giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng Quân đội trong tình hình mới.